

DUYURU

DUYURU: 05.12.2019/91

309 SERİ NOLU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ İLE HASILAT ESASLI KAZANÇ TESPİTİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR BELİRLENMİŞTİR

03.12.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“309 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği”** ile, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri vergiye tabi kazançlarının Gelir Vergisi Kanunu’nun (GVK) 113. maddesinde düzenlenen **Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti** yoluyla tespit edilmesine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Sözü edilen Tebliğ’de yer alan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

I. YASAL DÜZENLEME

7186 sayılı Kanun ile GVK’nın 113. maddesi yeniden düzenlenerek hasılat esaslı kazanç tespitinin esasları belirlenmiştir. Buna göre, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerin **talep etmeleri hâlinde** söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri gayrisafi hasılatlarının (Katma Değer Vergisi Kanununun 38. maddesi kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler için hesapladıkları katma değer vergisi dâhil tutarın) **%10’u bu faaliyetlerine ilişkin vergiye tabi kazanç olarak esas** alınacaktır. Vergiye tabi kazancın bu suretle tespitinde ilgili faaliyete ilişkin **giderler dikkate alınmayacak** olup bu kazanca herhangi bir **indirim veya istisna uygulanmayacaktır**. Ayrıca bu hükümler, kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacaktır.

Kazançları bu kapsamda tespit edilenlerin;

- + Bu faaliyetlerine ilişkin gider veya maliyetleri, vergiye tabi diğer kazanç veya iratlarının tespitinde dikkate alınmayacaktır.
- + Bu kazançları dışındaki beyana tabi diğer kazanç veya iratları hakkında bu hükümler uygulanmayacaktır.
- + İki yıl geçmedikçe bu usulden çıkmaları mümkün değildir.

Diğer taraftan Vergi Usul Kanunu’nun (VUK) 353. maddesi uyarınca **bir takvim yılı içinde iki kez ceza kesilen** mükellefler, cezanın kesildiği ve takip eden iki takvim yılına ait kazançları için bu hükümlerden yararlanamayacaktır.

Ayrıca Cumhurbaşkanı, yukarıda belirlen oranı iki katına kadar artırma, yarısına kadar indirme, kanuni oranına getirme; Hazine ve Maliye Bakanlığı ise, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme hususlarında yetkili kılınmıştır.

II. HASILAT ESASLI KAZANÇ TESPİTİ UYGULAMASI

A. UYGULAMADAN YARARLANABİLECEK MÜKELLEFLER VE FAYDALANMA ŞARTLARI

Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden gelir (kazançları basit usulde tespit edilenler dâhil) veya kurumlar vergisi mükelleflerinden bu hususta **talepte bulunanlar** yararlanabileceklerdir.

Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından faydalanılabilmesi için;

- ✚ Uygulamadan yararlanmak isteyen mükelleflerin **şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde** bulunması,
- ✚ Bu faaliyetlerden kaynaklanan hasılatın tamamının **elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla** elde edilmesi,
- ✚ Gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine uygulamadan yararlanma hususunda **yazılı olarak talepte bulunulması**

gerekmektedir. Bu bağlamda, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamının elektronik ücret toplama sistemi aracılığıyla elde edilmemesi durumunda, bu uygulamadan faydalanılamayacağı tabiidir.

B. UYGULAMADAN YARARLANMAYA İLİŞKİN TALEPTE BULUNULMASI VE BU TALEPLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçmek isteyen mükelleflerin, gelir veya kurumlar vergisi yönünden **bağlı bulundukları vergi dairesine bir dilekçe ile başvurarak** bu usule geçme hususunda talepte bulunmaları gerekmektedir. Bu mükelleflerin, başvurularına ilişkin dilekçelerine uygulamadan **yararlanma şartlarını sağladıklarına dair bilgi ve belgeleri** eklemeleri gerekmektedir.

Vergi dairelerince bu başvurular **bir ay içerisinde** incelenerek, şartları sağlayıp sağlamadıkları ve taleplerinin kabul edilip edilmediği hususu mükelleflere **yazı ile bildirilecektir**. Talepleri kabul edilen mükellefler, söz konusu bildirimden kendilerine tebliğ edildiği tarihi **takip eden yılın başından itibaren** hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçeceklerdir. Aralık ayı içerisinde bu hususta başvuruda bulunan mükelleflerden şartları sağlayanlar için vergi dairelerince bir sonraki takvim yılı içerisinde kendilerine yazı ile bildirim yapılanlar, bildirim yapıldığı takvim yılının başından itibaren hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçeceklerdir.

Yeni işe başlayan mükelleflerden kazançlarını bu usule göre tespit etmek isteyenlerin, işe başlama bildirimiyle birlikte hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden faydalanmak istediklerini **ayrı bir dilekçe ile belirtmeleri** gerekmektedir. Bu mükellefler, söz konusu taleplerinin kabul edilmesi

halinde **işe başlama tarihinden itibaren** hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından yararlanacaklardır.

C. VERGİYE TABİ KAZANCIN HESAPLANMASI

Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerden başvuruları vergi dairesi tarafından kabul edilenler, söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri **gayrisafi hasılatlarının %10'unu** bu faaliyetlerine ilişkin vergiye tabi kazanç olarak beyan edeceklerdir.

Hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden faydalanan mükelleflerden Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 38. maddesi kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilenler, hasılat esaslı kazancın tespitinde **bu faaliyetlerine ilişkin hesapladıkları katma değer vergisi dâhil tutarı** gayrisafi hasılat tutarı olarak dikkate alacaklardır.

Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetine ilişkin vergiye tabi kazancın hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne göre hesaplanmasında, bu faaliyete ilişkin **giderler dikkate alınmayacak** ve bu usule göre tespit edilen kazanca herhangi bir **indirim veya istisna uygulanmayacaktır**.

Hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçen mükelleflerin şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetleri yanında vergiye tabi başkaca faaliyetlerinin veya kazanç ya da iratlarının bulunması halinde, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetlerine ilişkin gider veya maliyetlerini, **vergiye tabi diğer kazanç veya iratlarının tespitinde dikkate almaları mümkün değildir**. Bu mükellefler, diğer faaliyetlerinden dolayı elde ettikleri kazanç veya iratları nedeniyle GVK'nın 113. maddesi hükmünden de faydalanamayacaklardır.

Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyeti ile bu kapsama girmeyen işlerin **birlikte yapılması halinde müşterek genel giderler**, bu faaliyetler ile ilgili olarak **cari yılda oluşan maliyetlerin toplam maliyetler içindeki oranı** dikkate alınarak dağıtılacaktır. Bu dağıtım sonucunda müşterek genel giderlerden şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetine düşen pay, diğer faaliyetlere ilişkin vergiye tabi kazancın ve gelir ya da kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçen ve şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetleri yanında vergiye tabi başkaca faaliyetleri de bulunan mükelleflerce, söz konusu uygulama kapsamında bulunan ve bulunmayan faaliyetlerine ilişkin hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi, uygulama kapsamındaki faaliyete ait **hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtlarının da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması** gerekmektedir.

D. UYGULAMADAN ÇIKIŞ

Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetine ilişkin kazançları hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne göre hesaplanan mükellefler, bu usule geçtikleri tarihten itibaren **iki yıl geçmeden** bu usulden çıkamayacaklardır.

Bu usulden çıkmak isteyen mükellefler, iki yıllık sürenin tamamlanması kaydıyla, gelir veya kurumlar vergisi yönünden **bağlı bulundukları vergi dairesine verecekleri dilekçelerine**

istinaden, takip eden yılın başından itibaren hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden çıkabileceklerdir.

E. UYGULAMAYA İLİŞKİN ŞARTLARIN KAYBEDİLMESİ

Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından yararlanan mükellefler hakkında, bu uygulamadan yararlandıkları dönemlerle sınırlı olmak üzere, VUK'un 353. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca **bir takvim yılı içerisinde iki kez ceza kesilmesi halinde**, bu mükellefler cezanın kesildiği ve takip eden iki takvim yılı boyunca bu uygulamadan yararlanamayacaklardır. Söz konusu mükellefler, **ikinci cezanın kesildiği takvim yılının başından itibaren** hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından çıkacaklardır.

Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından yararlanan mükelleflerin bu faaliyete ilişkin hasılatlarının **tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde etmemeleri halinde**, bu mükellefler söz konusu durumların gerçekleştiği yılın başından itibaren bu uygulamadan çıkacaklardır.

F. YÜRÜRLÜK TARİHİ

İşbu Duyuru konusu Tebliğ yayımı tarihi olan **03.12.2019 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.

